

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
prevenirea pierderii și risipei alimentare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul economiei

Sergiu Gaibu

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Viorel Gherciu

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE
privind prevenirea pierderii și risipei alimentare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și domeniul de aplicare

(1) Scopul prezentei legi este asigurarea tranziției către economia circulară prin menținerea alimentelor în circuitul consumului și evitarea formării deșeurilor alimentare, precum și prin diminuarea cheltuielilor aferente pierderii și risipei alimentare.

(2) Prezenta lege stabilește cadrul juridic aplicat unor măsuri de prevenire a pierderii și risipei alimentare, incluzând măsuri de reducere a deșeurilor alimentare, și reglementează consumul eficient al alimentelor sigure, inclusiv aflate aproape de expirarea termenului de valabilitate, datei-limită de consum sau aproape de scadența datei durabilității minime.

(3) Prezenta lege urmărește următoarele obiective generale:

a) prevenirea pierderii și risipei alimentare prin redistribuirea alimentelor sigure pentru consum;

b) reducerea cantității de deșeuri alimentare generate de pe întregul lanț alimentar, inclusiv prin reutilizarea alimentelor sau prelungirea ciclului de viață a acestora;

c) implementarea principiilor economiei circulare.

(4) Prezenta lege se aplică tuturor etapelor lanțului alimentar, începând de la producția primară până la și incluzând procesarea, depozitarea, transportul, distribuția, vânzarea și furnizarea alimentelor către consumatorul final, inclusiv în sectorul de alimentație publică.

Articolul 2. Noțiuni utilizate

În scopul aplicării prezentei legi, se utilizează noțiunile din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, precum și se definesc următoarele noțiuni principale în sensul prezentei legi:

operator din domeniul alimentar – persoană fizică sau juridică responsabilă de respectarea reglementărilor din domeniul alimentar în cadrul întreprinderii din

domeniul alimentar aflată sub controlul său, ce activează în cadrul oricărei etape a lanțului alimentar, inclusiv: producția primară, prelucrarea și producția alimentelor, comerțul angro, comerțul cu amănuntul, alte tipuri de distribuție, precum și sectorul de alimentație publică;

organizație beneficiară – persoană juridică cu scop nelucrativ, care desfășoară activități de asistență socială, activități filantropice și/sau activități de îngrijire a animalelor, înregistrată potrivit legislației, care contractează de la operatorii din domeniul alimentar donațiile de alimente, ce sunt destinate a fi furnizate direct consumatorului final sau animalelor, ținând cont de excepțiile prevăzute de lege. Organizația beneficiară poate fi instituție publică, organizație necomercială ce activează în baza Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cantină socială ce activează în baza Legii nr. 81/2003 privind cantinele de ajutor social, organizație filantropică ce activează conform Legii nr. 1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, organizație religioasă ce activează conform Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie. Organizație beneficiară poate fi și grădină zoologică ce activează conform Legii grădinilor zoologice nr. 136/2017, indiferent de forma de organizare juridică;

pierdere și risipă alimentară – diminuarea cantității sau calității alimentelor de-a lungul lanțului alimentar, inclusiv situație în care alimentele au ieșit din circuitul consumului uman din cauza expirării datei-limită de consum, a scadenței datei durabilității minime, scadenței termenului de valabilitate sau pierderii siguranței acestuia pentru consumul uman.

Capitolul II

PRINCIPIILE GENERALE ALE PREVENIRII PIERDERII ȘI RISIPEI ALIMENTARE

Articolul 3. Principiul responsabilității

(1) Operatorii din domeniul alimentar, precum și organizațiile beneficiare asigură, la toate etapele lanțului alimentar, că alimentele satisfac cerințele legislației din domeniul alimentar care sunt relevante pentru activitățile lor, fiind responsabili pentru siguranța alimentelor donate.

(2) Subiecții implicați în procesul de prevenire a pierderii și risipei alimentare trebuie să manifeste un spirit înalt de responsabilitate socială și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu ordinea publică și bunele moravuri.

Articolul 4. Principiul protecției intereselor consumatorilor

Operatorii din domeniul alimentar, precum și organizațiile beneficiare oferă consumatorilor informații referitoare la alimentele care cad sub incidența prezentei legi și în conformitate cu prevederile Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

Articolul 5. Principiul economiei circulare

Subiecții implicați în procesul de prevenire a pierderii și risipei alimentare, în activitatea acestora, se bazează pe refolosire, reducere și reciclare, în care valoarea alimentelor și a materialelor este menținută cât mai mult posibil, volumul deșeurilor și utilizarea resurselor sunt reduse la minimum, iar atunci când alimentele sunt aproape de sfârșitul duratei lor de viață, acestea sunt folosite pentru a crea o valoare suplimentară.

Capitolul III

DOMENIILE DE COMPETENȚĂ PENTRU PREVENIREA PIERDERII ȘI RISIPEI ALIMENTARE

Articolul 6. Atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

Atribuțiile principale ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare sunt următoarele:

- a) promovarea politicii de stat în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare;
- b) asigurarea consultării, colaborării interinstituționale și schimbului de informații dintre autoritățile publice în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare.

Articolul 7. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor are următoarele atribuții principale în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare:

- a) participarea la elaborarea proiectelor actelor normative privind implementarea măsurilor de prevenire a pierderii și risipei alimentare;
- b) oferirea de consultații, organizarea de seminare, conferințe la nivel național, de programe de informare, instruirea agenților economici și a populației în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare;
- c) controlul oficial și supravegherea siguranței produselor primare, a siguranței alimentelor și a hranei pentru animale la toate etapele lanțului alimentar;
- d) autorizarea sanitar-veterinară a organizațiilor beneficiare ale căror activități sunt prevăzute în anexa nr. 6 la Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară sau înregistrarea oficială în domeniul siguranței alimentelor conform capitolului V¹ din Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor;
- e) ținerea, actualizarea și publicarea pe pagina sa web, în ordinea alfabetică, a Listei organizațiilor beneficiare, ce cuprinde denumirea organizației beneficiare, adresa și datele de contact ale acestora, tipul/categoria de alimente pasibile de a fi primite în calitate de donație de către organizația beneficiară.

Articolul 8. Atribuțiile Agenției de Mediu

Agenția de Mediu are următoarele atribuții principale în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare:

- a) participarea la promovarea politicii de stat în domeniul prevenirii generării deșeurilor alimentare;
- b) participarea la elaborarea și implementarea strategiilor și a programelor speciale de prevenire a generării deșeurilor alimentare;
- c) oferirea informației și statisticii consolidate privind cantitatea de deșeuri alimentare generate.

Articolul 9. Atribuțiile Inspectoratului pentru Protecția Mediului

Inspectoratul pentru Protecția Mediului are următoarele atribuții principale în domeniul prevenirii generării deșeurilor alimentare:

- a) exercitarea supravegherii de stat a gestionării deșeurilor alimentare de către operatorii din domeniul alimentar;
- b) controlul gestionării deșeurilor și ținerii evidenței de către operatorii din sectorul alimentar privind formarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor alimentare potrivit art. 10 alin. (2) lit. a)-e) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

Capitolul IV

MĂSURILE DE PREVENIRE A PIERDERII ȘI RISIPEI ALIMENTARE

Articolul 10. Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare

Operatorii din domeniul alimentar întreprind următoarele măsuri de prevenire a pierderii și risipei alimentare și suportă cheltuielile necesare aferente:

- a) vânzării promoționale sau la preț redus a alimentelor aflate cu nu mai puțin de 24 de ore până la expirarea datei limite de consum, scadența datei durabilității minimale sau expirarea termenului de valabilitate conform legislației; sau
- b) transferului alimentelor, prin donație, către organizațiile beneficiare sau direct consumatorilor finali ca alimente pentru consumul uman sau ca hrană pentru animale, cu respectarea termenelor prevăzute în art.12 alin. (3).

Articolul 11. Măsuri de prevenire a poluării mediului

(1) Dacă după parcurgerea unei sau a ambelor etape prevăzute la art. 10, alimentele deținute de operatorul din domeniul alimentar au devenit improprii consumului uman sau animal, fiind catalogate ca foste alimente, operatorul le transferă spre:

- a) valorificare prin transformare în hrană pentru animale, respectând cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale; și/sau

b) transformare în compost conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman; și/sau

c) transformare în biogaz; și/sau

d) neutralizare de către o unitate autorizată potrivit Legii nr. 209/2016 privind deșeurile; și/sau

e) incinerare și/sau co-incinerarea la unitățile specializate pentru acest gen de activitate, conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

(2) Operatorul din domeniul alimentar întreprinde una sau mai multe dintre măsurile prevăzute la alin. (1) în funcție de oportunitatea și disponibilitatea acestora și suportă cheltuielile necesare aferente.

Articolul 12. Transferul alimentelor prin donație

(1) Transferul alimentelor prin donație de către operatorii din domeniul alimentar către organizațiile beneficiare, potrivit prezentei legi, se face în baza unui contract de donație încheiat între operatorul din domeniul alimentar și organizația beneficiară sau consumator potrivit prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, aplicabile donației.

(2) Operatorii din domeniul alimentar, inclusiv unitățile de alimentație publică stipulate în Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, donează alimentele gătit/preparate/transformate către consumatorii finali în baza unui act de predare-primire.

(3) Alimentele pot face obiectul transferului prin donație de către operatorii din domeniul alimentar oricând în cadrul:

a) ultimelor 15% din toată perioada de valabilitate; sau

b) ultimelor 10 zile din perioada de valabilitate oricare dintre aceste perioade fiind mai mare până la expirarea datei durabilității minime sau datei limite de consum sau a termenului de valabilitate, însoțit de data fabricării.

(4) Alimentele donate trebuie să fie sigure pentru consum și etichetate potrivit prevederilor Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

(5) În sensul prezentei legi, sunt excluse de la donație:

a) băuturile alcoolice;

b) alimentele care au fost declarate/clasificate ca improprie consumului uman sau animal (după caz) de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și/sau operatorul din domeniul alimentar potrivit prevederilor Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

(6) Operatorii din domeniul alimentar care nu reușesc să doneze alimentele în termenele prevăzute la alin. (3) aplică una sau mai multe măsuri prevăzute la art. 11.

(7) Preluarea de facto a alimentelor donate de la operatorii din domeniul alimentar poate fi făcută de către:

a) o organizație beneficiară la direct, în cazul în care aceasta răspunde de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar și dispune de transport, echipament și/sau loc de depozitare autorizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor; sau

b) orice operator din domeniul alimentar ce acționează în numele organizației beneficiare în baza unui contract de prestări servicii, răspunde de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar și dispune de transport, echipament și/sau loc de depozitare autorizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

(8) Transferul alimentelor pentru consumul uman, prin donare, către organizații beneficiare are loc respectând cerințele privind trasabilitatea acestora, conform art. 11 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

Articolul 13. Operatorii din domeniul alimentar

(1) Operatorii din domeniul alimentar decid asupra celor mai eficiente măsuri de responsabilizare pentru domeniul său de activitate, menite să prevină pierderea și risipa alimentară, și le implementează pe tot lanțul alimentar, inclusiv în domeniul serviciilor de gastronomie, catering, industrie hotelieră și a serviciilor alimentare.

(2) Operatorii din domeniul alimentar care transferă prin donație alimente țin evidența alimentelor donate consumatorilor finali care primesc alimentele direct, precum și a listei organizațiilor beneficiare care primesc alimentele potrivit legii. Donarea alimentelor către organizațiile beneficiare nu este condiționată de includerea respectivei organizații în Lista organizațiilor beneficiare, ținute de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(3) Operatorii din domeniul alimentar pot participa în mod voluntar ca parteneri la activitățile și campaniile propuse de autorități cu atribuții în domeniul prevenirii pierderii și risipei alimentare și/sau pot iniția propriile activități de informare, în contextul prezentei legi.

(4) Operatorii din domeniul alimentar implicați în procesul de transfer al alimentelor prin donație au obligația de a păstra pentru o perioadă de 3 ani evidența nominală a furnizorilor alimentelor pe care le primesc organizațiile beneficiare în baza prezentei legi, cu excepția cazului în care alimentele sunt distribuite direct către consumatorii finali.

(5) Operatorii din domeniul alimentar care transferă alimente prin donație în baza prezentei legi beneficiază de facilități fiscale, în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997.

Articolul 14. Organizațiile beneficiare

(1) Organizațiile beneficiare care primesc alimente în baza transferului prin donație potrivit prezentei legi redistribuie gratis alimentele respective direct consumatorilor finali sau animalelor.

(2) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), organizația beneficiară care primește alimente în baza transferului prin donație, în baza prezentei legi, le poate redistribui în continuare către o altă organizație beneficiară, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) organizația beneficiară donatoare este autorizată sanitar-veterinar conform Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară sau înregistrate oficial în domeniul siguranței alimentelor, conform capitolului V¹ din Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) surplusul de alimente constatat documentar potrivit procedurilor interne ale organizației donatoare;

c) transferul alimentelor respective are loc cu titlu gratuit;

d) termenul în care se face transferul corespunde prevederilor art.12 alin. (3) și nu periclitează calitatea și siguranța alimentelor;

e) condițiile transferului corespund prevederilor art. 12 alin. (7);

f) transferul aceluiași aliment are loc o singură dată, organizația beneficiară care a primit alimentele, fiind obligată să dispună de acestea potrivit prevederilor alin. (1) și/sau alin. (3).

(3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), organizația beneficiară care răspunde de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar potrivit Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, și care desfășoară activități în domeniul alimentației publice poate comercializa alimente gătite/preparate/transformate din alimentele primite către consumatorul final, la un preț care să permită exclusiv acoperirea costurilor de funcționare a unității de alimentație publică. Nivelul maxim al costurilor de funcționare se stabilește de către Guvern. Pentru salariile personalului, ca punct de referință pentru calcul, se ia salariul mediu pe economie.

(4) Organizațiile beneficiare duc evidența:

a) operatorilor din domeniul alimentar de la care primesc alimente în baza legii;

b) alimentelor primite de la operatorii din domeniul alimentar sau organizații beneficiare donatoare și donate/repartizate consumatorilor finali;

c) organizațiilor beneficiare care transferă prin donație alimentele potrivit alin. (2), țin evidența alimentelor donate și lista organizațiilor beneficiare care primesc alimentele potrivit legii.

(5) Organizațiile beneficiare asigură respectarea prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare și a Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, și să aplice procedurile pe baza principiilor de analiză a riscurilor în punctele critice de control (HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Points).

(6) În vederea includerii în Lista organizațiilor beneficiare, acestea depun o cerere la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, pe suport de hârtie sau în format electronic.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 15. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de până la 3 luni de la data publicării, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare

1.Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, cu suportul Corporației Financiare Internaționale, Grupul Băncii Mondiale.

2.Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În septembrie 2015, Republica Moldova, împreună cu alte 192 de state membre ale ONU, s-a angajat să pună în aplicare Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 prin adoptarea Declarației Summit-ului privind Dezvoltarea Durabilă.

Reducerea pierderilor și a deșeurilor alimentare reprezintă o țintă importantă a Obiectivului 12.3. de Dezvoltare Durabilă (în continuare - ODD), precum și un mijloc de realizare a altor ținte a ODD în special, în ceea ce privește securitatea alimentară, nutriția și sustenabilitatea mediului.

Astfel, ODD 12.3 vizează reducerea cu 50% a deșeurilor alimentare pe cap de locuitor pe plan mondial la nivelul comerțului cu amănuntul și al consumatorului până în 2030, precum și reducerea pierderilor alimentare la nivelul lanțurilor de producție și aprovizionare, inclusiv a pierderilor în sectorul producției primare, al transportului și al depozitării.

Impactul pozitiv preconizat asupra mediului în urma reducerii pierderilor alimentare și a deșeurilor de alimente, poate potențial să contribuie la realizarea altor ODD-uri: ODD 2 (încetarea foamei, realizarea securității alimentare și îmbunătățirea alimentației și promovarea unei agriculturi durabile); ODD 6 (gestionarea durabilă a apei); ODD 13 (schimbări climatice); ODD 15 (ecosistemele terestre, silvicultură, biodiversitate) și multe alte ODD.

În același context, datele statistice ale Republicii Moldova arată pentru anul 2017 înregistrarea veniturilor medii lunare disponibile pentru o persoană în cuantum de 2244,9 lei, iar cheltuielile de consum medii lunare pe o persoană au însumat 2 250,3 lei, cea mai mare parte, 43,4%, fiind destinată acoperirii necesarului de consum alimentar. Raportul Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova „Aspecte privind nivelul de trai al populației în 2017 (Rezultatele Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice)” notează că „Gruparea gospodăriilor după statutul socio-economic, indică diferențieri semnificative în nivelul și structura cheltuielilor, pentru o mare parte din acestea nefiind posibilă asigurarea unui consum suficient de produse și servicii”.

Cauzele care au condus la apariția problemei sunt:

- (1) Potrivit prevederilor Legii cu privire la comerțul interior și Codului Contravențional, comercianții produselor alimentare nu mai sunt în drept să restituie înapoi către producător produsele alimentare necomercializate în cadrul termenului de valabilitate.
- (2) Operatorii din sectorul alimentar nu sunt încurajați de către stat în implementarea diferitor mecanisme de diminuare a deșeurilor alimentare.
- (3) Managementul ineficient al surplusului de produse alimentare, neluându-se măsuri la nivelul producătorilor, distribuitorilor privitoare la valorificarea alimentelor, termenul cărora de valabilitate aproape de data-limită de consum.
- (4) Tratarea zilnică ca deșeu și ca risipă alimentară a unei cantități însemnate de alimente, perfect comestibile, cauzând astfel dificultăți pe piața internă. Astfel, se aruncă alimente nevândute de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, ceea ce duce la generarea a unei cantități semnificative de deșeuri alimentare, ținând cont că în același timp, sunt persoane care au nevoie de aceste produse alimentare care mai sunt sigure pentru consum, sau sunt animale pentru care produsele respective (scoase sau nu din consumul uman) ar constitui hrană esențială.
- (5) Organizațiile caritabile și instituțiile care desfășoară activități sociale, activități filantropice și/sau activități de îngrijire a animalelor nu dispun de suficiente resurse financiare și umane

pentru a fi în măsură să procure și să distribuie produse alimentare consumabile oferite în scopuri caritabile, sau să achiziționeze hrană pentru animale.

(6) Organizațiile caritabile și instituțiile care desfășoară activități sociale (inclusiv cantinele gestionate de organizațiile de caritate și cantinele sociale) reduc pierderea și risipa de alimente și ajută persoanele cele mai sărace, contribuind astfel la dezvoltarea unei societăți responsabile și conștiente.

(7) Actualmente, sunt extrem de puțini operatori pe piață care ar activa în domeniul gestionării deșeurilor alimentare. Este necesară stimularea dezvoltării acestei activități economice.

În acest context, este esențială instituirea unor măsuri de diminuare a risipei alimentare care ar conduce la creșterea securității alimentare și la menținerea calității resurselor naturale (sol, apă, resurse minerale) care, de asemenea, sunt influențate negativ de risipa alimentară semnificativă.

3.Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Totodată, proiectul legii se aplică în coroborare cu cadrul normativ aferent sectorului alimentar și de mediu, inclusiv Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. Acestea din urmă transpun în legislația națională prevederile legislației europene aferente siguranței alimentelor, protecției consumatorului și gestionării deșeurilor.

4.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are drept scop asigurarea tranziției către economia circulară prin menținerea, în limitele legale, a alimentelor în circuitul consumului și evitarea formării deșeurilor alimentare, precum și prin diminuarea cheltuielilor aferente pierderii și risipei alimentare, prin încurajarea redistribuirii surplusului de produse alimentare, mai cu seamă a celor care se apropie de data-limită de consum, data durabilității minime sau expirării datei valabilității.

Operatorii din domeniul alimentar iau măsuri de responsabilizare pe tot lanțul alimentar, inclusiv în domeniul de industrie hotelieră și a serviciilor alimentare.

Astfel, în baza proiectului, operatorii din domeniul alimentar întreprind următoarele măsuri de prevenire a pierderii și risipei alimentare și suportă cheltuielile necesare aferente:

a) vânzarea promoțională sau la preț redus a alimentelor aflate cu nu mai puțin de 24 ore pînă la expirarea datei-limită de consum, scadența datei durabilității minime sau expirarea datei valabilității conform legislației; sau

b) transferul alimentelor prin donație către organizațiile beneficiare sau direct consumatorilor finali, ca alimente pentru consumul uman sau în calitate de hrană pentru animale, cu respectarea termenelor prevăzute de lege.

Dacă după parcurgerea unei sau ale ambelor etape prevăzute mai sus, alimentele deținute de operatorul din domeniul alimentar au devenit improprii consumului uman sau animal, fiind catalogate ca foste alimente, operatorul le transferă spre:

a) valorificare prin transformare în hrană pentru animale, respectând cerințele sanitar-veterinare față de hrana pentru animale; și/sau

b) transformare în compost, conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, și/sau

c) transformare în biogaz; și/sau

d) neutralizare de către o unitate autorizată; și/sau

e) incinerare la unitățile specializate pentru acest gen de activitate, conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

Operatorul din domeniul alimentar întreprinde una sau mai multe dintre măsurile aferente alimentelor devenite improprii consumului uman sau animal, în dependență de oportunitatea și disponibilitatea acestora și suportă cheltuielile necesare aferente.

Totodată, se reglementează detaliile transferului alimentelor prin donație de către operatorii din sectorul alimentar către organizațiile beneficiare sau direct către consumatori.

Organizație beneficiară este persoană juridică cu scop nelucrativ, care desfășoară activități de asistență socială, activități filantropice și/sau activități de îngrijire a animalelor, înregistrată potrivit legislației, care contractează de la operatorii din domeniul alimentar donațiile de alimente, ce sunt destinate a fi furnizate direct consumatorului final sau animalelor, ținând cont de excepțiile prevăzute de lege. Organizația beneficiară poate fi instituție publică, organizație necomercială ce activează în baza Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cantine sociale ce activează în baza Legii nr. 81/2003 privind cantinele de ajutor social, organizație filantropică ce activează conform Legii nr. 1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, organizație religioasă ce activează conform Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie. Organizație beneficiară poate fi și grădină zoologică ce activează conform Legii grădinilor zoologice nr. 136/2017, indiferent de forma de organizare juridică.

În vederea transferului sigur al produselor alimentare și pentru asigurarea faptului că produsele alimentare transferate pot fi consumate în condiții de siguranță, organizațiile beneficiare pot prelua singure alimentele donate, în cazul în care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar potrivit Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, sau pot contracta serviciile de colectare, depozitare, transport, și/sau distribuire la operatori din sectorul alimentar, care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar potrivit Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

Alimentele pot face obiectul transferului prin donație de către operatorii din domeniul alimentar oricând în cadrul a 15 % din toată perioada de valabilitate sau în cadrul a ultimelor 10 zile de valabilitate, oricare dintre acestea fiind mai mare până la expirarea datei durabilității minime sau datei-limita de consum sau a termenului de valabilitate însoțit de data fabricării.

Organizațiile beneficiare care primesc alimente în baza transferului prin donație sunt obligate să redistribuie alimentele respective direct consumatorilor finali sau animalelor (după caz), în mod gratuit. Prin derogare de la dispozițiile date, organizația beneficiară care primește alimente în baza transferului prin donație, în baza prezentei legi, le poate redistribui în continuare către o altă organizație beneficiară, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) organizația beneficiară donatoare este autorizată sanitar-veterinar conform Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară sau înregistrată oficial în domeniul siguranței alimentelor, conform capitolului V¹ la Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) există un excedent de alimente, constatat documentar potrivit procedurilor interne ale organizației donatoare;

c) transferul alimentelor respective are loc cu titlu gratuit;

d) termenul în care se face transferul corespunde termenilor de donare și nu periclitează calitatea și siguranța alimentelor;

e) condițiile transferului corespund prevederilor ce țin de siguranța preluării bunurilor;

f) transferul aceluiași aliment are loc o singură dată, organizația beneficiară care a primit alimentele, fiind obligată să le doneze gratuit consumatorilor finali (inclusiv după tratament termic) sau animalelor..

Concomitent, proiectul de lege prevede excepție, prin care, organizația beneficiară care răspunde de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar potrivit Legii nr. 306/2018, și care desfășoară activități în domeniul alimentației publice poate comercializa alimente gătite/preparate/transformatate din alimentele primite către consumatorul final, la un preț care să permită exclusiv acoperirea costurilor de funcționare a unității de alimentație publică. Nivelul maximal al costurilor de funcționare se stabilește de Guvern. Pentru salariile personalului, ca punct de referință pentru calcul se ia salariul mediu pe economie.

Pentru a facilita stabilirea contactelor între operatorii din sectorul alimentar și organizațiile beneficiare, se propune ca Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor să creeze și să publice pe pagina sa web Lista organizațiilor beneficiare. Donarea alimentelor către organizațiile beneficiare nu este condiționată de includerea respectivei organizații în Lista organizațiilor beneficiare ținute de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

5. Fundamentarea economico-financiară

Ținând cont de cele relatate, proiectul de lege ar avea și un puternic impact economic, reducând cuantumul cheltuielilor inutile provenite din irosirea alimentelor, prin intermediul aplicării asupra acestora a unor măsuri de prevenire a risipei alimentare înainte de expirarea termenului de valabilitate a produselor în cauză.

Beneficii de ordin economic sunt și evitarea costurilor de păstrare și neutralizare a deșeurilor alimentare generate pe această cale.

Implementarea prezentului proiect nu va genera cheltuieli suplimentare la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege este elaborat în vederea asigurării executării acțiunii 4.4.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021.

Proiectul de lege se aplică în coroborare cu cadrul normativ aferent sectorului alimentar și de mediu, inclusiv Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul de lege, nota informativă și analiza de impact asupra proiectului de lege, urmare anunțării în cadrul ședinței secretarilor generali pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică, au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Economiei și Infrastructurii (www.mei.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe pagina web a Cămarilor de Stat (www.particip.gov.md).

8. Constatările expertizei anticorupție

Constatările expertizei anticorupție sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Concluziile expertizei Ministerului Justiției privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare (AIR), în corespundere cu Metodologia de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, și examinată în cadrul ședinței din 21 iulie 2020, iar proiectul de lege a fost examinat în cadrul ședințelor din 12 ianuarie 2021 și 16 martie 2021.

Ministru

Sergiu GAIBU